

Opće stvari:

Zbrajanje točaka na eliptičkoj krivulji:

$$E : y^2 = x^3 + ax + b$$

Neka je $P = (x_1, y_1)$, $Q = (x_2, y_2)$ onda je:

$$-O = O$$

$$-P = (x_1, -y_1)$$

$$O + P = P$$

$$P + (-P) = O$$

Za $Q \neq -P$, onda je $P + Q = (x_3, y_3)$ gdje je:

$$x_3 = \lambda^2 - x_1 - x_2$$

$$y_3 = -y_1 + \lambda(x_1 - x_3)$$

$$\lambda = \begin{cases} \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} & \text{if } x_2 \neq x_1 \\ \frac{3x_1^2 + a}{2y_1} & \text{if } x_2 = x_1 \end{cases}$$

Formula za računanje reda grupe $E(\mathbb{F}_p)$ gdje je $E : y^2 = x^3 + ax + b$:

$$|E(\mathbb{F}_p)| = p + 1 +$$

$$\sum_{x \in \mathbb{F}_p} \left(\frac{x^3 + ax + b}{p} \right)$$

Legendreov simbol: $\left(\frac{x^3 + ax + b}{p} \right)$ se računa prema:

Neka je p neparan prost broj, $\left(\frac{a}{p} \right)$ je jednak 1 ako je a kvadratni ostatak modulo p , -1 ako je a kvadratni neostatak modulo p , a 0 ako $p|a$.
Prema Eulerovom kriteriju vrijedi:

$$\left(\frac{a}{p} \right) \equiv a^{\frac{p-1}{2}} \pmod{p}$$

Ako kongruencija $x^2 \equiv a \pmod{m}$ ima rješenja, kažemo da je a **kvadratni ostatak** modulo m , u protivnom kažemo

Određivanje reda i generatora grupe $E(\mathbb{F}_p)$ gdje je $E : y^2 = f(x)$. Pogledamo za koje $x_0 \in \mathbb{F}_p$ dana jdba ima rješenja i koja su to (za y možemo dobiti više rješenja jer riješavamo $y^2 \equiv \alpha \pmod{p}$) Označimo ih s $(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_l, y_l)$ gdje se može dogoditi $x_i = x_j$, za $i \neq j$. Red grupe $|E(\mathbb{F}_p)| = |\{(x_1, y_1), \dots, (x_l, y_l), O\}| = l + 1$. Uzmemo neku točku Q iz $E(\mathbb{F}_p)$, i pogledamo vrijedi li da je ta točka generator grupe, odnosno, vrijedi li da je $\forall P \in E(\mathbb{F}_p)$ postoji $l \in \{1, \dots, l\}$ takav da je

$$[l]Q = \underbrace{Q + Q + \dots + Q}_l = P$$

da je a kvadratni neostatak modulo m . Kažemo da je a **kvadratno slobodan** ako je 1 najveći kvadrat koji dijele a .

Prva DZ: 1) Neka je $E : y^2 = x^3 + ax + b$ eliptička krivulja kojoj trebamo odrediti sve proste brojeve u kojima ima lošu redukciju te njen minimalni model. Najprije izračunamo diskriminantu te rastavimo ju na proste faktore:

$$\Delta = -16(4a^3 + 27b^2) \quad (1)$$

$$= p_0^{\alpha_0} \dots p_k^{\alpha_k} \quad (2)$$

E ima dobru redukciju svugdje osim u $p_0, \dots, p_k$, ta se redukcija da popraviti ako postoji $j \in \{0, \dots, k\}$ takvi da $12|\alpha_j$. Ukoliko ne postoji takav j loša redukcija se neće moći ukloniti, ipak ako postoji l t.d. $\alpha_l \geq 12$ i $p_l \neq 2, 3$ možemo doći do minimalnog modela $E' : y'^2 = x'^3 + a'x' + b'$ uvodeći supstituciju: $x = p_l^2 x'$ i $y = p_l^3 y'$. **Za određivanje tipa redukcije** tražimo $x_1, x_2, x_3 \in \mathbb{F}_{p_l}$ takav da je

$$f(x) = x^3 + a'x + b' \equiv 0 \pmod{p_l}$$

U slučaju da se radi o trostrukom korijenu radi se o aditivnoj redukciji, inače je redukcija multiplikativna i jedan je korijen dvostruki ($x_1 = x_2$ ili $x_2 = x_3$). Zapišemo $f_1(x) = (x - x_1)^2(x - x_3)$ te $f_2(x) = (x - x_1)(x - x_3)^2$ i pogledamo koja se od f_1 ili f_2 poklapa $x \in \mathbb{F}_{p_l}$ sa f . Pretpostavimo da je to f_1 , uvodi se supstitucija $x' = x'' + x_1$ i $y' = y''$ te uvrstimo to u minimalan model iz čega dobivamo novu eliptičku krivulju $E'' : y'^2(x) = g(x)$, a za pripadnu funkciju $g(x)$ vrijedi: $g(x) = x^2(x - x_3 + x_1)$. Ako jednačba $\alpha^2 = -x_3 + x_1$ ima rješenje u $\mathbb{F}_{p_l}$ tangente u singularnoj

točki $(x_1, 0)$ imaju koeficijente smjera koji su rješenja jednadžbe $\alpha^2 = -x_3 + x_1$ pa govorimo o podijeljenoj multiplikativnoj redukciji u $p = p_l$, inače govorimo o nepodijeljenoj multiplikativnoj redukciji. **Dvije eliptičke krivulje su ekvivalentne** nad algebarski zatvorenim poljem akko im se j -invarijante poklapaju. $\mathbb{Q}$ nije algebarski zatvoreno pa je potrebno vidjeti je li za supstituciju $(x, y) \rightarrow (u^2x, u^3y)$ $u \in \mathbb{Q}$.

Druga DZ: Singularnost krivulje i supstitucije $E' : y^2 + a_1xy + a_3y = x^3 + a_2x^2 + a_4x + a_6$. Uvode se supstitucije: $b_2 = a_1^2 + 4a_2$, $b_4 = a_1a_3 + 2a_4$, $b_6 = a_3^2 + 4a_6$, $b_8 = \frac{1}{4}(b_2b_6 - b_4^2)$, $E' : y^2 = 4x^3 + b_2x^2 + 2b_4x + b_6$, zatim se dalje uvode supstitucije: $c_4 = b_2^2 - 24b_4$ i $c_6 = -b_2^3 + 36b_2b_4 - 216b_6$ te se dobiva krivulja: $E : y^2 = x^3 - 27c_4x - 54c_6$. Gledamo diskriminantu:

$$\Delta = \frac{c_4^3 - c_6^2}{1728}$$

Vrijedi: $\Delta = 0$ akko krivulja singularna.

$$f(x, y) = x^3 + a_2x^2 + a_4x + a_6$$

$$-(y^2 + a_1xy + a_3y)$$

Točka (x_0, y_0) je singularna akko $\partial_x f(x_0, y_0) = \partial_y f(x_0, y_0) = 0$. Provjeravamo je li (x_0, y_0) zadovoljava jdbu krivulje, ako da uvodimo supstituciju $t = \frac{y - y_0}{x - x_0}$, odnosno

$$y = t(x - x_0) + y_0 \quad (3)$$

(nadažmo se da je $y_0 = 0$). Umjesto y u $f(x, y) = 0$ uvrstimo $t(x - x_0) + y_0$. Iz te jednadžbe dobijemo sređivanjem izraza (gdje je x^3 mi stavimo $((x - x_0) + x_0)^3$) $x - x_0 = g(t)$ i umjesto $x - x_0$ u 3 ubacimo $g(t)$ i dobijemo $y = tg(t) + y_0$. Pa je racionalna parametrizacija krivulje dana sa $\phi(t) = (g(t), tg(t) + y_0)$.

Traženje torzijske grupe $E(\mathbb{Q})_{tors}$. Računamo $\Delta_0 = 4a^3 + 27b^2 = p_0^{\alpha_0} \dots p_l^{\alpha_l}$. Sada za proste brojeve $q \notin \{p_0, \dots, p_l\}$ promatramo $|E(\mathbb{F}_q)|$ (obično se gleda do prvog prostog broja većeg od p_l). Neka su to $q_0, \dots, q_k$. Promatramo

$$nzd(\{E(\mathbb{F}_q) : q \in \{q_0, \dots, q_k\}\})$$

. Pretpostavi se da je to red grupe (to služi kao svojevrsna provjera). $y^2|\Delta_0$ pa gledamo zapravo p_j takve da $\alpha_j \geq 2$. Promatramo polinome $f(x) = x^3 + ax +$

$b - y_0^2$ gdje

$$y_0 \in \left\{ d : d \mid \prod_{j=0}^l p_j^{\alpha_j} \right\}$$

i gledamo postoje li njegove cjelobrojne nultočke. Neka je y_0 neki fiksni iz gornjeg skupa takav da je x_0 neka cjelobrojna nultočka polinoma $f(x)$. Tada je $P = (x_0, y_0)$ generator od $E(\mathbb{Q})_{tors}$, a red te grupe je $m \in \mathbb{N}$ takav da $[m]P = O$, a $E(\mathbb{Q})_{tors} \cong \mathbb{Z}_m$ gdje je onda $m \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12\}$ ili $E(\mathbb{Q})_{tors} \cong \mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_{\frac{m}{2}}$ gdje je onda $m \in \{4, 8, 12, 16\}$.

Opći oblik jednadžbi krivulja sa torzijskim grupama:
 $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_4$:

$$y^2 = (x - \alpha)(x - \beta)(x - \gamma),$$

$$\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{Q}$$

$\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_4$:

$$y^2 = x(x + r^2)(x + s^2), r, s \in \mathbb{Q}$$

Za $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_8$:

$$y^2 = x(x + r^2)(x + s^2), r, s \in \mathbb{Q}$$

gdje su $rs, r(r+s), s(r+s)$ kvadrati racionalnih brojeva.

$\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_4$:

$$y^2 = (x + r^2)(x + s^2) \left(x + \frac{r^2 s^2}{(r - s)^2} \right), \text{ ima rješenja gdje:}$$

Shanks-Mestreova metoda):

```

m = ⌈2p1/4⌉
P ∈ E(℔p), |P| > 4√p
Q = ⌊p + 1 + ⌊2√p⌋⌋P
for j = 0 to m - 1
    izračunaj i spremi ⌊j⌋P
for i = 0 to m - 1
    if (Q - ⌊i⌋⌊m⌋P = ⌊j⌋P za neki 0 ≤ j ≤ m - 1) then
        t = im + j - ⌊2√p⌋
return t

```

E(F_p)=p+1-t

Binarne ljestve s predznakom (aditivna verzija):

```

Q = P
for i = d - 1 to 0 by -1
    Q = 2Q
    if (mi = 1) then Q = Q + P
    if (mi = -1) then Q = Q - P

```

Menezes-Vanstoneov kriptosustav: Neka je E eliptička krivulja nad $\mathbb{F}_p$ ($p > 3$ prost), te H ciklička podgrupa od E generirana s α . Neka je $\mathcal{P} = \mathbb{F}_p^* \times \mathbb{F}_p^*$, $\mathcal{C} = E \times \mathbb{F}_p^* \times \mathbb{F}_p^*$ i

$$\mathcal{K} = \{(E, \alpha, a, \beta) : \beta = a\alpha\},$$

gdje $a\alpha$ označava $\alpha + \alpha + \dots + \alpha$ (a puta), a $+$ je zbrajanje točaka na eliptičkoj krivulji.

Vrijednosti E, α, β su javne, a vrijednost a je tajna.

Za $K \in \mathcal{K}$ i tajni slučajni broj $k \in \{0, 1, \dots, |H| - 1\}$, te za $x = (x_1, x_2) \in \mathbb{F}_p^* \times \mathbb{F}_p^*$ definiramo

$$e_K(x, k) = (y_0, y_1, y_2),$$

gdje je $y_0 = k\alpha$, $(c_1, c_2) = k\beta$, $y_1 = c_1 x_1 \bmod p$, $y_2 = c_2 x_2 \bmod p$.

Za šifrat $y = (y_0, y_1, y_2)$ definiramo

$$d_K(y) = (y_1(c_1)^{-1} \bmod p, y_2(c_2)^{-1} \bmod p),$$

gdje je $ay_0 = (c_1, c_2)$.

$$r, s \in \mathbb{Q}$$

Rang krivulje

$$E : y^2 = x^3 + ax^2 + bx$$

Uvjet nesingularnosti: $\Delta = 16b^2(a^2 - 4b) \neq 0$. Njoj pripadna 2-izogena krivulja ima jednadžbu:

$$E' : y^2 = x^3 - 2ax^2 + (a^2 - 4b)x \\ = x^3 + a'x^2 + b'x$$

Za računanje ranga krivulje E promatramo odgovarajuća preslikavanja α i β te određujemo $|Im(\alpha)|$ i $|Im(\beta)|$. Za $|Im(\alpha)|$ tražimo (M, e, N) takve da jdba:

$$b_1 M^4 + a M^2 e^2 + b_2 e^4 = N^2$$

- b_1 djelitelj od b koji je kvadratno slobodan

$$\bullet \quad b_1 b_2 = b$$

$$\bullet \quad (M, e) = 1$$

Pripadne jednadžbe uvijek promatramo u parovima jer je jednadžba simetrična. Dakle rješenja za (b_1, b_2) su simetrična rješenjima za (b_2, b_1) (onda rješenje (b_1, b_2) brojimo 2 puta, a ovo drugo uopće ne promatramo). Broj takvih (M, e, N) gdje pripadna jednadžba ima rješenja je $|Im(\alpha)|$. Analogan postupak je za b'_1, b'_2 gdje vrijede isti uvjeti, a broj rješenja pripadnih jednadžbi je $|Im(\beta)|$. U konačnici vrijedi da je

$$2 \text{rank}(E) = \frac{|Im(\alpha)| |Im(\beta)|}{4}$$

Dakle, imamo sljedeća dva algoritma za računanje $Q = mP$, gdje je $m = (m_d, \dots, m_0)_2$.

Binarne ljestve (s desna na lijevo):

```

Q = O; R = P
for i = 0 to d - 1
    if (mi = 1) then Q = Q + R
    R = 2R
Q = Q + R

```

Binarne ljestve (s lijeva na desno):

```

Q = P
for i = d - 1 to 0 by -1
    Q = 2Q
    if (mi = 1) then Q = Q + P

```

Slijedeći algoritam iz poznatog binarnog zapisa $(n_{d-1}, \dots, n_0)_2$ broja n računa njegov NAF prikaz $(s_d, \dots, s_0)$.

Algoritam za NAF prikaz

```

c0 = 0
for i = 0 to d
    ci+1 = ⌊(ni + ni+1 + ci)/2⌋
    si = ni + ci - 2ci+1

```